

IGNACY DOBRZYŃSKI

W ZAKRESIE DZIAŁALNOŚCI

dążącej

DO POSTĘPU MUZYKI

w współczesnej jemu epoce

SKREŚLIŁ

Bronisław Dobrzyński

(SYN)

WARSZAWA

DRUK FELICYI KROKOSZYŃSKIEJ, DRLA N° 5-7.

1893.

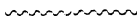

ДОЗВОЛЕНО ЦЕНЗУРОЮ
Варшава, 11 Января 1893 года.

. . . . . „kto nigdy nie zmaczał we łzach
„swego chleba, kto nie przepłakał całych
„nocy u wezgłowie swojego łóża ten was
„nie zna o siły niebieskie.“

„*Goethe.*“

W S T Ę P

Zygmunt Krasiński w jednym ze swych listów, tak przedstawia duchową muzyki naturę. — „Jestem przekonany, że muzyka najwyższą jest mową ludzkości, łączącą nas ze światem duchów, wyrażającą wszelkie uczucia, na które słów nie mamy, na które przyczyn znaleźć nie możemy. Muzyka jest to wyjęcie z siebie tego co najwięcej boskiego mamy i postawienie przed sobą.“

Muzyka w swoim toku, w swoim rytmie, tchnąć musi życiem narodu, życiem, które mu jest wrodzone, które jego odpowiada naturze. Bo każdy naród inne ma dzieje, a na tem dziejowem tle, inne snuł myśli, które przyodziać w poezję słowa i dźwięki muzyki zapragnął. Ztąd też muzyka kraju każdego jeśli ją jeszcze pył obcych nie przygłuszył dźwięków, jeśli jeszcze swojej pierworodności nie straciła, mieści w sobie dwa główne pierwiastki. Jeden który wynikł z charakteru narodu, drugi, który się wytworzył z natury i rodzaju myśli, jakie w swerze życia tego narodu zajmowały go i nim władały.

Oba te pierwiastki są przyczyną, że chociaż muzyki organem wspólny jeden i ten sam jest język, je-

A

dnak w każdym kraju jest ona sobie właściwą, oddzielną, odrębną. Ta to właściwość dla ucha wprawnego czuć się daje w odmiennym rytmie, stylu, formie, wyrażającej piętno muzyki narodowej.

Z takimi poglądami i w takim kierunku zapatrując się na istotę muzyki, pragnął s. p. *Ignacy* rozwinąć działalność ducha swego na tem polu.

Twórczość artystyczna, tak ściśle związana z organizacją artysty człowieka, że patrząc na obrazy, rzeźbę, architekturę, czytając poezję lub słuchając muzyki, można z charakteru dzieł, odbudować moralną fizyognomję, lub odnaleźć pewne wskazówki co do fizyologicznych własności ich twórców. Wszystkie też wielkie zmiany w życiu człowieka, odbijają się w dziełach artysty.

Rzadkim przykładem nadzwyczajnie jednolitej, konsekwentnej i loicznie rozwijającej się natury artystycznej, jest *Dobrzyński*. U niego żadnych nie dopatrujesz się skoków, żadnych zboczeń. Od pierwszego dzieła które stworzył jako samodzielny artysta, do ostatniego w lat blisko 50 u szczytu chwały, jest to szereg dzieł, przedstawiający stopniowy i ciągły rozwój pewnego artystycznego motywu. Rozwój tak ściśle konsekwentny, że nanim można sprawdzić w zupełności ogólną teorię rozwoju, podług której wszelki postęp jest przechodzeniem od form prostych do coraz bardziej złożonych.

Rozpatrując wiele dzieł jednego artysty, zawsze prawie można przyjść do wniosku, że pomimo pozornej różnicy pojedynczych wziętych dzieł jego, wła-